

დღესნუმი

საქართველოს კომპარტიის ცენტრის რაიონული კომიტეტისა და
ცენტრის სახალხო დეპუტატთა რაიონული საბჭოს ორგანო
«ЛЕЧУМИ» — Орган Цагерского райкома Компартии Грузии
и Цагерского районного Совета народных депутатов

№102 (6328) 25 აგვისტო 1990 წელი შაბათი ფასი 5 ლა.

პატი სიყვარული წყარო

უდიდესი, ჩვენი მამა-პაპი... მოგვდამს ვაზის სიყვარული, ვაზი იყო, არის და იქნება ჩვენი ეკონომიკური ძლიერების წყარო, მაგრამ ამ რამდენიმე წლის წინ ლოთობისა და ალკოჰოლიზმის წინააღმდეგ ბრძოლის ნაჭარევად მიღებულმა კანონმა ბევრ მევენახეს აუტყუა გული, ხელი ააღებინა ამ ეროვნული და ძირძველი მცენარის მოვლა-პატრონობაზე, მაგრამ ჩემთვის და ჩემი მსგავსი ადამიანებისთვის ამით ნამდვილად არაფერი შეცვლილა. წლების მანძილზე (15-20 წელი, საკლემენტინო ფართობიდან ვაჭრობები და სახელმწიფოს ვაჭრობები საშუალოდ 3 ტონამდე ყურძენს, საკარმიდამოდან კი 1,5-2 ტონაზე ნაკლები არასდროს ჩამიბარებია. ანაზღაურება 40-50 კაპიკს უდრის არ მიიღოდა. ახლა ცოტა უფროსი გიშის ყურძენზე 21 გრადუს საბაზისო შაქარიანობაზე კილოგრამის ფასი ჩვენს რაიონში 1 მანეთი და 50 კაპიკია.

საკლემენტინო შრომის დიდი ხნის გამოცდილება მაქვს, რამდენიმე ათეული წელი ბრიგადირად ვმუშაობდი და კარგად ვიცოცხლებ ჩვენი მიწების შემაღვლობა, ვაზის ზრდა-განვითარებისათვის საჭირო კლიმატური პირობები, ამჟამად 0,15 ჰექტარ ვენახს ვუვლი საიჯარო წესით. იგი 1939 წელს გაშენებული კოლქოპურის ჯიშის ვაზია, 1947 წელს კი ისე დაზიანდა ძლიერმა ყინვამ, რომ მისი გადაჭრა და გაასლება მოგვიხდა, ახლა იმდენად ხანდაზმულია, რომ ყვავილობამდე ნორმალურად ვითარდება, შემდეგ კი რჩება წვრილ მარტოვანი, ამიტომ ზეარს გაასლება აუცილებლად ესაჭიროება, ხოლო ჩემს განკარგულებაში მყოფ საკარმიდამოში საკუთარი ზეარი სრულიად გადავახლებ და მომავალი წლიდან მოსავალს ველოდები.

ყურძნის ფასების გაზრდამ, მართლაც, რომ იტყვიან, სულზე მოუხსნო განადგურების პირას მისულ ზვრებს. მე იგი ჩვენთან მევენახეობის შემდგომი აღმავლობის საიმედო გზად მესახება.

3. მევენახეობა

ჩხუტელის კოლმეურნეობის მევენახე.

მევენახეობა პრესაში და რადიოში ქვეყნის მთელი სასიკეთო საქმე

უთუოდ სასიკეთო საქმის მსახურია მახაშვილი სეგარიონ ამბროსის ძე სილაგაძე, რომელიც ბევრი რამ გვსმენია და დავიწყებია კიდევ ჩვენს გაზეთში, მაგრამ სულ სხვა საკუთარი თვლით ხილვა და დარწმუნება იმ ქვეყნარტებში, რომ ეს ქარმაგი კაცი მართლაც სასიკეთო საქმის ქომაგია.

ზაფხულის პაპანაქება სიცხე იყო იმ დღეს, როცა ლასურიაშის კოლმეურნეობის კანტორაში თავმჯდომარემ როსტომ მუშუქიანმა მახაშვის აგროუბნის ბრი-

გადირს სეგარიონ სილაგაძეს ჩვენი მეგობრობა შესთავაზა. მართლაც კარგი მეგობარი და მასპინძელი გამოდგა ბატონი სეგარიონი. ფეხდაფეხ დაგვატარა მახაშვის სასიკეთო ყანებში, შეგვასვენდრა ადამიანებს, ზოგი ფოტოობიექტივზე აღგვებეჭდინა, ზოგიერთ მათგანთან სახლში შეგვიძღვა და შინაურებით დაგვათვალისწინა მოწინავე მეგობრულმეტა თუ მესიმიანდეთა ნაშრომ-ნაამაგარი. ამის შემდეგ კი შინ შეგვიპატუა და მოულო-

მათი კასუსისმგებლობა ე ტ ყ რ ბ ა

რაიონში ახლა ერთ-ერთი საშუალო საქმე კურკოვანი ხილის დამზადებაა. იკრიბება ხილი და ბარდება სასურსათო კომბინატსა თუ რაიონს გარეთ არსებულ საკონსერვო ქარხნებს. სეგონის დასაწყისში საწვავის დეფიციტმა შეაფერხა ხილის დამზადება და ამ საქმეში დღეს არცთუ სახარბიელოდაა საქმე.

მიმდინარე სეგონში სოფელ უსახელოს მშრომელებმა ქვეყნის ბარაქას 136 ტონა კურკოვანი ხილი უნდა შემატონ. დამამზადებელმა ჯოტო თოთაძემ თავის დროზე წესრიგში მოიყვანა ხილის მიმღები პუნქტი, შემოტანილი იქნა საჭირო რაოდენობის ტარა. ფასების გაზრდით კმაყოფილი მშრომელები დიდი რაოდენობით ყიდიან საკარმიდამოში მოყვრულ ტყეშალს. ქიქიკო გორგასლიძემ 800 კილოგრამი კურკოვანი ხილი მიყიდა ქვეყანას, ხოლო გივი გოლითიანმა 600

კილოგრამი, კაკო ყურაშვილმა 650 კილოგრამი, ვახტანგ ძნელაძემ 550 კილოგრამი, მერი ყურაშვილმა 500 კილოგრამი ხილი მიყიდა. ტარა აქვთ, საწვავით უზრუნველყოფილი არიან, ტრანსპორტიც გამართულად მუშაობს, რეზერვები უზვად არის. ტყეშალი მოილევა, ქლიავის მიღებას დაიწყებენ, დღეისათვის დამზადებულია 50 ტონა კურკოვანი ხილი.

ქების ღირსია აგრომრეწვრების მძლავრი რეზო კოპალიანი, რომელიც დაუზარელად ემსახურება მშრომელებს.

დღეს, ჩვენი რესპუბლიკის ეკონომიკური და პოლიტიკური სიტუაციის ამ მწვავე შუამს, ყველამ ერთგულად უნდა ვიშრომოთ, არ დავარგოთ არცერთი კილოგრამი ხილი და მოვასვენდროთ იგი რაიონის შემოსავალში.

ბ. ბაქრაძე.

საქვეყნის დამზადება — უაიკველესი საზრუნავი

სადაცაა ბოლი, რომ მეცხოველეობის ნორმალური გამოყენებით ბის თავი და თავი საყვები ბაზაა, დღეს, საიჯარო-საქმე გლეხურ მეურნეობაზე გადასვლის რთულ პერიოდში, ამ საკითხის მოგვარებას განსაკუთრებული მიდგომა სჭირდება, რომ ზამთარშიც შეიქმნას ის პროდუქტები, რომლის დეფიციტსაც ასე ძლიერ განიცდის ქვეყანა.

საყვების დამზადების ამ გადაწყვეტ პერიოდში ჩხუტელელებმა ლუხვანოს სათიბებში აახშიანეს მამა-პაპური ცელები, ცდილობენ არ დატოვონ დაუთმავი არც ერთი მტკაველი სათიბი. შრომაში დაწინაურდნენ ბიკენტი სილაგაძე, გიგა, გურამ მეშველიანები, მამუკა ქარსელაძე, ბადრი სილაგაძე და სხვები.

ყოველი მზიანი დღის გამოყენება, საჭირო რაოდენობის საყვების დამზადება — ასეთია ჩხუტელელ მთავრთა დევიზი.

დენლობამ სულ სხვა ამბულაში გვანახა იგი, საჭიროებამ მოითხოვა და ამჯერად ბრიგადირი მეფუტკრის ფორმით დატრიალდა ამ კეთილშობილი, ღვთაებრივი ნექტარის მქონე ფრთოსნების სახლებს შუა. ზოგს თავი მოხდა, თაფლის სავსე ჩარჩოები, ქარვისფერი სანთლით ნაგები ფიჭისა და თაფლის ფუტკრებით დაზვიანულ ნაზავს ისე გახედა, ვითომც აქ არაფერი. ეს კეთილი ფრთოსნები გონიერად უგებდნენ მათ მესაიდუმლეს და დასანესტარად ვერც იმეტებდნენ მის ტიტველ და შეუნიღბავ ხელებს. სულ 70 ოჯახი მუშავს საკუთარ მეურნეობაში, მაგრამ მე მაინც ის მსიამოვნება, როცა წლების წინათ ლასურიაშის კოლმეურნეობაში 200-მდე ფუტკრის ოჯახს ვუვლიდი და კოლმეურნეობის ხაზინას ჩემი შრომით ტონობით თაფლის საფასური ემატებოდა, — დანაებით გვიტხრა გამოცდილმა მეფუტკრემ. იგონებს იმ წლებს, როცა ავადმყოფობამ ერთბაშად იმსხვერპლა ფუტკარი, მაგრამ იმედს არ კარგავს, ბრიგადირობა დროებით ჩავიბარე, ისევ ჩემს საქმეს უნდა დავუბრუნდე, ის 20 ათასი მანეთი. რაც კოლმეურნეობის ანგარიშზე დევს (ფუტკრის განადგურების შედეგად აღებული სადაზღვეო თანხა), დარგის განახლებას, ფუტკრის ახალი ოჯახების შექმნას უნდა მოხმარდეს. ისე კი ბრიგადირობაზე არანაკლებად ახლა დროს თავის პროფესიულ საქმეს ახმარს. ამაში მარტო მისმა ნაამბობმა კი არა, ჩვენი თვლით და ყურით დანახულ მოსმენილმა დაგვარწმუნა. სოფელში ჩვენთან ერთად გავლისას ხვდებოდნენ, ეძახდნენ, სთხოვდნენ, ჩემთან გამოიარე, იქნებ

დრო ნახო და დაგვეხმარო, — ესენი ახალბედები არიან, საკუთარ მეურნეობაში მეფუტკრეობას მიჰყვები ხელი და ჯერ კიდევ თავს არ ენდობიან, ჩემს დახმარებას ითხოვენ.

რესპუბლიკაში არსებული მეფუტკრეობის ერთადერთი სპეციალური სკოლა აქვს დამთავრებული ბატონ სეგარიონს ახალგაზრდობის წლებში. მას შემდეგ მთელი მისი სიცოცხლე ამ სასიკეთო საქმეს ემსახურება.

გასულ წელს მოყვარული მეფუტკრის, პროფესორ არჩილ ლოლუას ავტორობით გამოიცა წიგნი — საქართველოს მოყვარულ მეფუტკრეთა მატიაწე. წიგნში ჩვენი რაიონიდან შეტანილია სეგარიონ ამბროსის ძე სილაგაძე ფოტოპორტრეტით, სადაც ვკითხულობთ „სეგარიონ სილაგაძე ცენტრის რაიონის ერთ-ერთი მოწინავე მეფუტკრეა, ეწევა საფუტკრის მომთაბარეობას და საშუალოდ ფუტკრის თითოეულ ოჯახზე 20 კილოგრამ თაფლს ღებულობს, აგრეთვე ყვავილის მტვერს, ცვილსა და დინდგელს. საფუტკრეში მოწვობილი აქვს თვითნაკეთი ორიგინალური წყალსასმელები უმარილო და მარილიანი წყლისათვის, რაც ნამდვილად საყურადღებო და საჩვენებელია.“

მატიაწე მოგვითხრობს, რომ ქართველმა გლეხმა ტყეში ფუტკარი ხის ფულუროდან გადმოხსნა კოდებში, განალაგა თავის ეზოში და დაეუფლა შინაურ მეფუტკრეობას.

ღმერთმა ხელი მოუშაროს ამ კეთილი საქმის ქომაგსა და აქტივისტს.

პ. მანდარიკა

სურათში: ს. სილაგაძე საფუტკრეში.

მასწავლებელთა საყურადღებო!

1990 წლის 29 აგვისტოს დღის 12 საათზე სარაიონო კულტურის სახლში ტარდება მასწავლებელთა რაიონული კონფერენცია დღის წესრიგით: „გასული 1989-1990 სასწავლო წლის შედეგები და თანამედროვე მოთხოვნებიდან გამომდინარე სკოლებში სასწავლო აღმზრდელობითი საქმიანობის სრულყოფის ამოცანები“.

30 აგვისტოს დღის 11 საათიდან ცენტრის საშუალო სკოლაში დაიწყება საგნობრივი სექციების მუშაობა. სახალხო განათლების მუშაკთა დასწრება სავალდებულოა.

ცენტრის რაიონის სახალხო განათლების განყოფილება.

მოდის ახალი სასწავლო წელი

ახლოვდება ახალი 1990-1991 სასწავლო წელი, როდესაც დასვენებული, ხალისიანი გოგონები მიუხედავად მერხებსა და დაწყება ცოდნის საფუძვლების დაფუძნებისათვის რთული, მაგრამ საინტერესო გზა.

ახალი სასწავლო წლისათვის დროული! და ყოველმხრივი მომზადება მნიშვნელოვანი ფაქტორია იმისა, რომ პედაგოგ-აღმზრდებლებს შეეძენათ საჭირო პირობები სწავლებისა და აღზრდის თანამედროვე მოთხოვნათა დონეზე წარმართვისათვის, ხოლო მოსწავლე-ახალგაზრდობას კი კარგი სწავლისა. ეს პე-შმარიტება კარგად გვაქვს შეგ-ნებული ბარდნის საშუალო სკოლის ხელმძღვანელებს და

გვალყოფნა ბავშრს ნიშნავს

ახალი სასწავლო წლისათვის მზადება ადრევე დაიწყეთ. ჯერ კიდევ მარტის თვეში შევადგი-ნეთ და პედაგოგიური საბჭოს სხდომაზე დავამტკიცეთ 1990-1991-სასწავლო წლისათვის მზადების გეგმა.

გეგმაში გავითვალისწინეთ სკოლის მატერიალურ-ტექნიკური ბაზის არსებითად გაუმჯობე-სება, კაბინეტ-ლაბორატორიების თანამედროვე მოთხოვნათა დო-ნეზე მოწყობა, სწავლების ტექ-ნიკური საშუალებებით, თვალ-საჩინო მასალებით, სასწავლო სახელმძღვანელოებითა და ნი-თებით მოსწავლეთა, ხოლო მეთოდური ლიტერატურით, სა-სწავლო გეგმებით და პროგრამებით მასწავლებელთა მომარა-გება, პირველ კლასში ჩასარიცხ-თა აღწერა, სწავლებაში ჩაბმა და სხვა.

დამტკიცებული გეგმის შეს-რულებისათვის ზრუნვა ჯერ კი-დეც სასწავლო წლის დამთავრე-ბამდე, აპრილის თვეში დაიწ-ყეთ. უბნების მიხედვით მასწავ-ლებლებმა აღრიცხეს და შეა-როვეს საბუთები პირველ კლას-ში შემსვლელი ბავშვებისა, სექტემბერში სწავლას შეუდგება 15 პირველკლასელი, ხოლო სკოლაში სულ 170 მოსწავლე მიუჩდება მერხს.

სასწავლო წლის დამთავრების-თანავე მთელი მუშაობა წარგმა-რთეთ ახალი 1990-1991 სასწავ-ლო წლისათვის კარგად მომზა-დებისა და მისი ორგანიზებულად დაწყება-წარმართვისათვის, სწა-ვლებისა და აღზრდის თანამედ-როვე მოთხოვნათა შესაბამისად გარდაქმნისათვის.

სკოლის ძალებით მიმდინარე რეგულარული გავრცელებით სახელო ინტენარს, შევდგებთ ზეთოვანი საღებავით დაწყებითი კლასე-ბის და ზოგიერთი კაბინეტის იატაკი. წესრიგში მოვიყვანეთ

სპორტული მოედნები, შევიძი-ძინეთ 300 მანეთის სპორტული ინვენტარი.

კაბინეტ-ლაბორატორიები შე-ვავსეთ და ძირითადად მოვამა-რავთ სწავლების ტექნიკური საშუალებებით და თვალსაჩინო მასალებით, მათემატიკის ბიო-ლოგია-ქიმიის კაბინეტებში და პირველი კლასის სასწავლო ოთა-ხში დავამონტაჟეთ საშუალო მოწყობილი ბუფეტი და სასაღი-ლო.

გახანგრძლივებული დღის ორ ჯგუფში ჩაირიცხება 55 აღზარ-დელი, ექვსკლასიანებისათვის მო-ვაწყვეთ საძინებელი ოთახები, გახანგრძლივებული ჯგუფების და საერთოდ სკოლის მოსწავ-ლეებს მოემსახურებათ კეთილ-მოწყობილი ბუფეტი და სასაღი-ლო.

სკოლა დაკომპლექტებულია საჭირო კვალიფიკაციისა და გა-მოცდილების მქონე პედაგოგი-ური კადრებით. 7-მა მასწავლე-ბელმა წელს გაიარა კვალიფიკა-ციის ასამაღლებელი რესპუბლი-კური კურსები.

შეგარემონტეთ და წესრიგში მოვიყვანეთ ცენტრალური გათ-ბობის სისტემა. გვაქვს 40 ტო-ნაზე მეტი ქვანახშირი, ამ დღე-ებში შემოვყავთ 50-60 ტონას. ამასთან შემთხვევით, რომ შეფე-რხდეს გათბობის სისტემა, მო-ვიმარაგეთ საკმაო რა-ოდენობით თუნუქის ღუმელები, შემოვიღეთ გვაქვს 30 კუბური მეტრი შეშა.

შემოვიტანეთ 16 დასახელების ახალი სახელმძღვანელო. იმის გამო, რომ ფერხდება ახალი სახელმძღვანელოებით ყველა მოსწავლის უზრუნველყოფა, მოსწავლეებმა ბიბლიოთეკარ ზ. მდიენის ხელმძღვანელობით შეაკეთეს ნახშირი სახელმძღვა-ნელოები, ცვლილობით, რომ ყვე-ლა მოსწავლეს მქონდეს ახალი ან ნახშირი სახელმძღვანელო ყველა საგანში.

სკოლის ეზოს შემოსაკავებ-ლად შევიძინეთ 250 გრძივი მე-ტრი მავთულბადე და საყრდენი მასალა. შემოყვების საშუაოე-ბი მიმდინარეობს და უახლოეს დღეებში დამთავრდება.

ტრადიციულად 20 აგვისტოს ყველა მასწავლებელი გამოცხა-დდა სკოლაში. მათ მიეცემა ახა-ლი სასწავლო გეგმები და პრო-გრამები, შესაძლებლობა ექნე-ბათ 17 სექტემბრამდე სწავლის დაწყების დღემდე საფუძვლია-ნად დაამუშაონ ისინი და კარ-გად მოემზადონ პირველი გა-ვითლებისათვის.

ახალი მოთხოვნების შესაბა-მისად შევადგენთ სკოლის წლი-ურ და პედაგოგიურ საბჭოს სა-მუშაო გეგმებს, დავაკომპლექ-ტებთ კლასებს, დავამტკიცებთ კლასის ხელმძღვანელებს, მათ საკმაო დრო ექნებათ მოფიქრე-ბულად შეადგინონ საღმზრდლო გეგმები.

ო. ხეცურიანი.

ბარდნის საშუალო სკოლის დირექტორი.

...ახლანდელ საქართველოში, ილია მეორის წყალობით, თუ ვინმეს ცოდვის მონაწილის უნარი მაინც გააჩნია, ლამისაა საპა-ტიმროს კარები გაუღონ, რადგან თურმე უზენაესმა (საბჭომ კი არა ღმერთმა) ყოველგვარი დანაშაულის ჩადენის მიზეზად ეშმა-კისაგან ცდუნება მიიჩნია, ამიტომ ხვალაც რომ ე. წ. განხილ-ვის წიგნსა და არამოაზროვნე კრიტიკოსზე დანახსენებით აღსაზრდ-ელებს ბოლომდე უარყოფით პიროვნებად მოვახვიოთ თავს, თუნ-დაც საფარ-ბეგი, დიდ შეცდომად მიმაჩნია.

კაცად ქცევას, სხვანაირად პი-როვნების განკაცებას ემსახურება ამა თუ იმ შემოქმედის ნაშრომა-წარი, მაღალი იდეალისა და ზნეკეთილობისაგან ლტოლვისაა ქართველ მწერალთა და, მით უფრო, მე-19 საუკუნის 60-იან-ელთა შემქმნელი, მხატვრული ღირსებებით სავსე ნაწარმოე-ბები, თუმცა გურამიშვილისა, სულხან-საბასა და ბატონიშვილე-ბის წყალობით კეთილწავლება და ერთგულად დანარიგები არც მანამდე გვკლებია ქართველებს.

კაცად მხუთის პროზა

აღზრდის საკითხი და აღზრდ-ისას დაშვებული შეცდომები, როგორც ნაცნობი თემა, გასაგე-ბია, მაგრამ მაინც უცნაურად ელერს ავ. წერეთლისაგან პოემა „გამზრდელის“ მიზნობრივი დამ-ისამართება: „გუძღვნი ჩვენს პედაგოგებს“, აღმზრდელის პას-უხისმგებლობის ასეთნაირი ამა-ღლება მსოფლიო ლიტერატურას ძნელად მოეპოვება და მაინც აღზრდის უნებლიე, ფსიქო-ლოგიური გადაცდომისათვის პოე-ტის მიერ გამზრდელისადმი გან-საზღვრული სასჯელი საოცრად მკაცრი მეჩვენება, ეს უნდა ით-ქვას თავშიც და ბოლოშიც, და უნდა ითქვას, არა იმის დეკლარირებისათვის, რომ ავ. წერე-თელს რაიმე ეშლებოდა, არამედ იმისათვის, რომ გამოტანილი განაჩენის სიმკაცრე თვით ავტო-რმა საკამათოდ და სადისკუსიოდ დაგვიტოვა, რამეთუ თავად ამ საქციელისათვის შეფასება არ მიუცია; „სწორად მოქცა თუ არა გამზრდელი?“—კითხვაზე პა-სუხი არ გაუცია. პირადად ჩემი პასუხი „კაცად გაზრდის“ პრობ-ლემასთან დაკავშირებით უკვე მოგახსენეთ, თუმცა უმჯობესია უფრო კონკრეტულად და ფაქტ-ების მეშვეობით გავაშუქო საქ-ითი.

დავიწყეთ იქედან, თუ ვის ოჯახს უნდა მიაღვს შეურაცხ-ყოფა, რათა შეურაცხყოფელის-ათვის დაკანონებული სასჯელი ზედმეტად აღარ გვიჩვენოს. ავტორმა ბათუ აფხაზის უსკე-ტაქეს ოჯახს განსაკუთრებული ხაზი ტყუილად არ გაუსვა: „მთის მწვერვალზე, ცის მახლო-ბლად

მერცხლის ბუდედ რაღაც მოს-ჩანს“. ეს რაღაც შეურყეველ, მიუწე-დომელ სიწმინდესთან შენიუე-ბული უბრალო ფაცხა, რომე-ლთანაც ყველა ტყუის, რაც კი ციხე დარბაზია“. პატრონი შე-საფერისი ჰყავს „ამ შორეულ ფაცხა-მღვიმესა და „საამო კარმ-ილამოს“. კერძოდ ისეთი, „წვრთნასთან ერთად ბუნებაშიც რომ უშველა“ და ყოველგვარი კაცური ქცევა დატოვა მასში:

ერთი ვინმე ახალგაზრდა აფხაზია, ამ მთის შვილი, რთულ ცხოვრების უარყოფით, მცირედითაც კმაყოფილი“. აკაკი წერეთელი, ჩემი აზრით, შემთხვევით არც აფხაზის ცო-ლის მშვენიერებას უსვამს ხაზს, ესაც ჩადენილი ცოდვის ხელის-შემწყობი გახლავთ და იმითომ. „ნახიბროლა სახელია, სამეგრელოს ასულია, მოწყვეტილი ცით ვარსკვლავი ეღვმს ალვად ასულია?“. სილამაზისა და სიყვარულის საძებრად წამოსული საფარ-ბე-გი, მანამდე პირიანი, თავმოწო-ნე რაინდი, ნახიბროლას წინაშე მარცხდება ფსიქოლოგიურად და მორალურად, მარცხდება „საე-ქაცოდ გამოსული, უდრეკი და უშიშარი“ რაინდი. მარცხდება იგი მეორეგვარად, როცა „გაიფიქრა: „მადლობა ღმერთს არაფერი შეუტყვია, თვარა გულ-მკერდს გამოხერხდა ხანჯლის წვერი და ან ტყვია“. სამაგიეროდ ძიძიშვილი ამაღ-და უფრო მეტად, ოდეს დაიჭე-რა, რომ „ყოველგვარი მოსაე-ლო კაცის თავზე უნებური, ღვთის რისხვაა და ტყვილად ბედს რას უჩივი, რადემდური...“ და კიდევ მაშინ, როცა ცხენი შეაჩერა და ხმა აღიმართა: „—არა სთქვა რა... არც მე გკითხავ, არის ზოგი შეცოდება, რომ სათქმელად საძნელოა, არც შენდობა უხერხდება“. ამის შემდეგ იწყება გოლივი-ბული სინდისის ქეჩნა საფარ-ბეგის შეგნებაში; ჩადენილის სიმწვავე და სიმწარე იგრძნო

ბოლომდე, თუმცა მაინც არ ეყო-ვაქაცობა თვალდევ გამგებანს განაჩენი სკანდინავიური სი-თვის და ბათუს სთაფრობის. „ჩემს სიცოცხლეს სიკვდილი სჯობს.

მომვალ... ტანჯულს რამ მიშველე, მაზღვევინე, რაც შეგცოდევ, სინდისი გამიმრთელე“.

ბათუ უცნაურად გონიერი კაცია, ისიც რა უფრო დატანჯეს მისი ოჯახის შეურაცხყოფელს, ამიტომაც ტოვებს ცოცხლად, ერთს კი სთხოვს, და არავინ იცის, რა გაიფიქრა ამ თხოვნისას აფხაზმა ბათუმ. (ნუთუ იც-ოდა, რომ სიკვდილი არ აცდე-ბოდა ან გაზრდილს ან გამზ-დელს?)

„წადი, ნახე ის მოძღვარი, ვინც შვილივით გამოგზარდა და უამბე შენი პირობა, რაც სირცხვილი დაგემართა“. თხოვნის შესრულებასა და ნა-

ამბობს რაც მოჰყვა, ერთი და იგივე დროს მოსალოდნელიც არის და მოულოდნელიც. ჰკუ-ით და გონებით ცნობილი ჰაჩი-უსუბისაგან სისხლი დაიღვარა, ოღონდ საკუთარი სისხლი...

მთლად გარეწარი არ გაუზრ-დია უსუბს საფარ-ბეგი, ასეთ შემთხვევაში არც გამზრდელს მონახვდა და აღარც გულ-მკერდს მიუშვერდა ტყუილი იგი მორჩილებით, უნდა დავიჭეროთ, რომ იგი მართლა ეშმაკმა შეა-დინა და ღარბა ცოდვის ხელი. კი, ბატონო, არაფერი არ ამა-რთლებს?—მაინც არ უნდა მოე-კლა თავი გამზრდელს, მით უფ-რო, რომ „სადაც კია გვარიშვი-ლი, ყველა მისი გაზრდილია“ და, მით უფრო, რომ არ შეიძ-ლებოდა შეგნებული არ ჰქონე-ბოდა სანაქებო კაცს „მარტო წვრთნა რას უზამს, თუ ბუნე-ბამც არ უშველა?“

გამზრდელს აღზრდაში არაფე-რი შეცდომა არ დაუშვია, ბა-სიათის წვრთნის თვალსაზრისით არაფერი არ დაუტოვია საფარ-ბეგისათვის, მაგრამ მაინც ვერ აქცია ნებისყოფიან, ქცევა-ქმედების გონებისათვის დამოო-რილებელ კაცად, ამიტომ მოეჭ-ცა წინააღმდეგობაში საფარ-ბეგის შეგნებულსა და სურვი-ლი, რაც არ აპატია საკუთარ თავს გამზრდელმა. „გუძღვნი ჩვენს პედაგოგებს“— გვამცნობს აკაკი და ვგრძნობ, ცათამდე აღ-ვლენილ პასუხისმგებლობას აღმზრდელისა, გვაა, სწორედ, ამ ნაწარმოების იდეაც, თუკ ასეთი მკაცრი სასჯელი, მაინც არ მეჭია, რომ კანონზომიერია...

ლელა ლომთაძე.

„ლეშეკანიერა, სასწავლო - საწარმოო გაერთიანება...“

ამ მისამართში გარდაბნის რაიონში „ჩაეწერება“ ახალი ტიპის დაწესებულება, აქ ისწავ-ებიან და აღიზრდებიან სტიქიით დაზარალებული მთიანი რაიონე-ბიდან ჩამოსახლებული ახალგაზ-რდები, შეიძენენ მტკიცე შრო-მითს ჩვევებს.

მის ძირითად დებულებებს განმარტავს რესპუბლიკის განა-თლების მინისტრის მოადგილე

ნ. ვ. გურგენიძე:

—პირველ რიგში დავასახელ-ებ ამ სასწავლო დაწესებულების სპონსორებს, მის საბაზო ორგა-ნიზაციებად დამტკიცებულა საქართველოს ტექნიკური უნი-ვერსიტეტი, თბილისის სამხატვ-რო აკადემია, კამკოლ-მაულის კომბინატი „საქართველო“, საწა-რმოო გაერთიანება „საქსამთო-ქიმბრევი“ და ჯანდაბის მეც-

ოველგობის კომპლექსი. რესპუ-ბლიკის საგეგმო კომიტეტის, სახალხო განათლების სამინისტ-როს, გარდაბნის რაიონმასკომის, უწყებებისა და ორგანიზაციების მხრივ მატერიალურ-ტექნიკური ბაზის განმტკიცების, საჭირო რესურსებით, ავტოტრანსპორტით უზრუნველყოფის მიზნით, გაერ-თიანების შემადგენლობაში სკო-ლამდელ ბავშვთა დაწესებულებ-

ებისა და ზოგადსაგანმანათლე-ბლო საშუალო სკოლის შექმნი-სათვის გათვალისწინებულია კო-ნკრეტული ღონისძიებები.

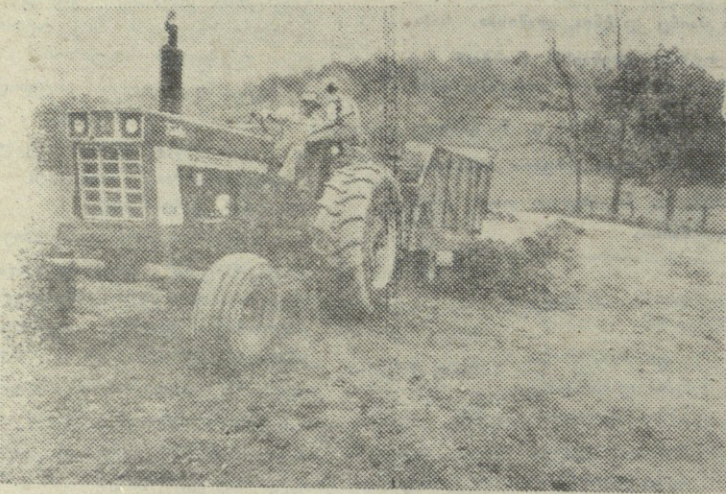
დასმულია საკითხი მისთვის 250 პეტარი ფართობის მიწის ნაკვეთის გამოყოფის შესახებ. საქართველოს სსრ სახელმწიფო აგროსამრეწველო კომიტეტს და-ევა სასწავლო დაწესებულე-ბას აუშენის საძირზე, საღორე,

მეფრინველების ფერმა, რომე-ლიც საიჯარო პრინციპით იმუ-შავებს და დაუმონტაჟოს ინტე-რატორი. პროგრამა ისეა დაგეგ-მილი, რომ 1992 წლის 1 ივ-ლისს სასწავლო-საწარმოო გაე-რთიანება სრულ სამეურნეო ან-გარიშზე გადავიდეს.

(დასასრული მე-4 გვერდზე).

ვინ კვებავს ამერიკას?

ეროვნული
ბიბლიოთეკა

(შემოსავალს მინუს ყველა სახის დანახარჯი, გადასახადი კი), ოჯახის წევრებს შეუძლიათ ეს თანხა თავიანთი შეხედულებისამებრ გამოიყენონ. (სიტყვამ მოიტანა და, ამერიკული კანონები ხელსაყრელს ხდიან სოფლის მეურნეობაში მუშაობას. სხვანაირად, ვინ გამოკვებავს ქვეყანას, ნახევარი მსოფლიოც რომ მისცე. მაგალითად, ფერმის შესახებ ყველა ხარჯი როდი იბეგრება). რაც შეეხება კვებას, პრაქტიკულად არავითარი ხარჯი არა აქვთ. ედის სახლი სავსე ბეღელია. მის მიწასველელთან სხვა სახლია, ისიც ორსართულიანი, დაქირავებული მუშებისათვის. ისინი სეზონზე ოთხნი არიან, ძირითადად სტუდენტები. ედის და ფერმაში მომუშავე ყველა ადამიანის სამუშაო დღე 14 საათიანია. შრომა

ეს კითხვა უკვე დიდი ხანია რიტორიკული გახდა, ყოველ შემთხვევაში, იმ დღიდან მაინც, რაც ქვეყანამ დამოუკიდებლობა მოიპოვა. დასტურად შეიძლება გამოგვადგეს პრაქტიკულად ნებისმიერი ფერმერის ოჯახური გადმოცემები. ედი პატის ჩვეულებრივი საშუალოსტატისტიკური ფერმერული ოჯახის მერვე თაობის წარმომადგენელია. მილიონერთა რიცხვს არ ეკუთვნის მისი 260 აკრი (104 ჰექტარი) მიწა სამოვრებს და ქაღებებს უკავია, სადაც საკვები ბალახი იზრდება. ოდესღაც პატისების სამფლობელო ვირჯინიის შტატში გაცილებით დიდი იყო. ისინი ამ ადგილებში პირველად ჩამოსულთა შორის იყვნენ, 1746 წელს შეიძინეს მიწები და გამართეს მეურნეობა. „ყოველ თაობაში ფერმა ნაწილდებოდა. შემკვიდრეთა უმრავლესობამ საბოლოოდ მიწები გაყიდა—ყველა ედი. ახლა მთელ ამ მხარეში მის ოჯახთან (მამა, დედა, ცოლი და

მ შვილი) ერთად პატისების მხოლოდ ერთი ოჯახია დარჩენილი. რას არ აკეთებდნენ პატისების არაერთი თაობის წარმომადგენლები: ხნავდნენ და თესავდნენ, რგავდნენ ხეებს, იღებდნენ მოსავალს, ცხვარსაც ამრავლებდნენ, სახორცე პირუტყვსაც და ცხენებსაც. სარძეო მეცხოველეობა განავითარა ედის ბაბუამ 1940-იანი წლებიდან, როცა ვაშლის ბაღებს უკვე აღარ მოჰქონდათ მოგება. პატისების ფერმაში დღეს 130 ძროხაა, რომელთაგან 66 იწველება, ხბოები ორშაბათობით იყიდება აუქციონზე. რძის გაყიდვისაგან შემოსავალი წელიწადში 200 ათასი დოლარია, მაგრამ წმინდა მოგება, როგორც ედი ამბობს, საშუალოდ მხოლოდ 10 ათასია. ერთი შეხედვით, ამერიკული მასშტაბით ციფრი თითქმის მცირეა, ეს მხოლოდ ერთი შეხედვით. პატისების ფერმის მოგების 10 ათასი—ეს სუფთა 10 ათასია.

მთლიანად მექანიზებულია. ალბათ, ამიტომ ედის აზრადაც არ მოსვლია გაეყიდა თავისი მეურნეობა. თუმცა ეს რომ გაეკეთებინა, მილიონერი გახდებოდა: მართო მიწა შეიძლება 2,6 მილიონ დოლარად გაიყიდოს. ამას ემატება საუკეთესო ჯიშის ძროხები, შენობები, ტექნიკა.

კიდევ ერთი მიზეზის გამო არ სურს ედის ფერმის დატოვება „ალბათ ეს სისხლში მაქვს“, —ამბობს იგი. ზედსწერაში: ედი პატის-უფროსი მუშაობისას. მას ეს მარება ძროხების მომვლელი დაქირავებული მუშა; ფერმერ პატისის ოჯახი; მშვიდობით ედი-უმცროსი განმარტავს, როგორ აკვირდება ამ ციფერბლატით ექიმ-ვეტერინართან ერთად თითოეული ძროხის მდგომარეობას. 3. პოლიაკოვსკის ფოტო. (საქდესი).

ესენი გვარსხვენი

ამას წინათ რაიონულ გაზეთში გაკრიტიკებული იყვნენ ქალაქის ის მცხოვრებნი, რომელთა პირუტყვი აბინძურებს ქალაქის ქუჩებს, ბაღსა და სკვერებს. ცაგერის მრავალდარგობრივი საბინაო-კომუნალური მეურნეობის გაერთიანების ღირებულებადაპირდაპირ მეტხველს, რომ ყოველ ორშაბათს მიაწვდის გაზეთს იმ მოქალაქეთა სიას, რომელთა პირუტყვი ქალაქში გაშვებული იქნება უპატრონოდ. ვასრულებთ დანაპირებს და გავაცნობთ იმ მოქალაქეებს, რომელთა ღორები წინა კვირაში დაჭერილ იქნა ან ეს მოქალაქეები. ქალაქში მცხოვრებელ სარემონტო სამშენებლო უბნის მუშის პლატონ გალაქტიონის ძე ირემიძის, მოსახლეობის საყოფაცხოვრებო მომსახურების ხე-

ლოსნის ბიჭიკო ალექსანდრეს ძე კვირკაშვილის, რაისაავადმყოფოს ექთნის შუშანა ლავრენტის ასული ყურაშვილის, პენსიონერ სერგო სანდროს ძე სილაგაძის, რაიკოპერატორის ცენტრალური საწყობის გამგის რომან მექის ძე მანდარიას ღორები ქალაქის ბაღში, სკვერებსა და გაზონებში ძოვდნენ, თხრიდნენ და აბინძურებდნენ ქუჩებს. მკირფასო მკითხველი! მომავალ კვირაში გაცნობებთ უპატრონოდ გაშვებული პირუტყვის დამამზადებელ ორგანიზაციებზე ჩაბარების შესახებ. ეს იძულებითი ღონისძიებაა. მაგრამ რა ვქნათ, სხვა გამოსავალი არა გვაქვს. ცაგერის მრავალდარგობრივი საბინაო-კომუნალური მეურნეობის გაერთიანების ღირებულების დირექტორი.

„ღემშეგანიერა, სასწავლო-საწარმოო გაერთიანება ...“

(დასასრული). და, რასაკვირველია, ჩვენი სამინისტრო, საგეგმო კომიტეტი, სხვა დაინტერესებული უწყებები პირველ რიგში იზრუნებენ გაერთიანების მოსამზადებლად თვალსაჩინო ხელსაწყობით: მოწყობილობით, სასწავლო დაზგებით, სასკოლო ინვენტარით. ფაქტობრივად ღემშეგანიერა სოლიდურ სასწავლო-აღმზრდელობით საწარმოო კომპლექსად გადაიქცევა.

საქრებულო

ვალერი რომანოვის ძე მურცხვალაძის ბაბუ. გილოცავთ დაბადების დღეს! გისურვებთ ჯანმრთელობას, სიმწვევს, დიდხანს სიცოცხლეს.

შვილიშვილები ნინიკო, გიორგი, ვალერი.

რჩავები

ღიასხასლისებ

დამკვეთი, მოღვენილი მწვანალი რომ გამოვაცოცხოთ, 1 საათის განმავლობაში მოათავსეთ ძმრიან ცივ წყალში (1 ლიტრ წყალზე 1 სუფრის კოვზი მშარი). * * *

ხორცი ან თევზი კარგად რომ შეიწვას და არ გაშვდეს გამოწაფონი წვენიდან, ტაფაზე მოათავსების წინ შეამშრალეთ ტილოთი.

რედაქტორი

ნ. ნემსაძე.

შვილი ციციკო, დისშვილი მედიკო ლიბარტელიანი, მახლი მიხელი, მულისშვილი გუბული, მახლისშვილები ოჯახებით იუწყებიან, რომ გარდაიცვალა ვერა რომანოვის ასული მამარდაშვილი-გორდ ელაძე. დაკრძალვა 28 აგვისტოს, სამშაბათს, სოფ. ოყურეშში. ცაგერის რაიბრეშუმის თანამშრომლები თანაუგრძნობენ ზაურ თაგაძეს სიძის კაკო გრიგოლის ძე ქვაჩაიძის გარდაცვალების გამო.

ჩვენ მიხაბაკიტი 884100 ცაგერი, ლენინის ქ. №56. ტელეფონები: რედაქტორის—22-81, რედაქტორის მოადგილის — 22-85, პასუხისმგებელი მდივნის—22-84, განყოფილებების: სოფლის მეურნეობის—22-86, მშრომელთა წერილების—22-41, საკორექტოროს—22-42, სტამბის დირექტორის —22-17, სამწყობრო სამსახროს—22-23, გაზეთი გამოდის სამშაბათს, ხუთშაბათს, შაბათს, იმ შემთხვევაში, შეაკვეთა 01 ტირაჟი 4000

საქართველოს სსრ ბეჭდვითი სიტყვის სახელმწიფო კომიტეტის ქუთაისის პოლიგრაფიული გაერთიანების ცაგერის ტამბა.